

Izbaje vsak dan razen nedelj in praznikov. Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2657 S. Lawdala av. Office of publication: 2657 So. Lawdala ave. Telephone: Lawdala 4636.

LETO—YEAR XIV. Chicago, Ill., torek, 19. aprila (April 19) 1921. STEV.—NUMBER 91.

AMERIKA "IZVOLILA" PREDSEDNIKA KUBE.

General Crowder je odločil, da je nasadnjak Zayas predsednik in ljudstvo ga mora sprejeti. ZIVELO SAMOODLOCEVANJE! Havana, Kuba, 18. apr. — Vlada Združenih držav je na priporočilo generala Crowderja, ki je "preiskal" rezultat predsedniških volitev na Kubi, zaključila, da je dr. Alfredo Zayas, kandidat konservativne koalicijske stranke, pravilno izvoljen predsednik Kube.

PREDLOG ZA DRŽAVNO KAZASTVO PORAZEN V MINNESOTI.

Minneapolis, Minn. — Minnesotska legislatura je prejšnji teden zavrgla predlog za ustanovitev državne policije s 53 glasovi proti 58. Ker je treba 66 glasov za sprejem predloge, je nasprotna večina propadla. Farmarska delavska stranka je vodila hud boj proti predlogi in dobila je bitko — za letos.

PRIVATNI BIZNISKI INTERESI SO NA PREZI.

ČAKAJO NA IZTEK SODNIŠKEGA POSTOPANJA PROTI RUDARSKI ORGANIZACIJI. Cilj izkoriščevalcev je uničenje Ameriške delavske federacije. Washington, D. C. (Paul Hanna, Fed. Press). — Močni delavski nasprotniki nameravajo izvršiti napad na blaginje na podlagi neke zgodnje rabsodbe največjega sodišča, da so delavske udje odgovorne za škodo po njih povzročeno delodajalcem od straz in javnosti.

STAVBINSKI BARONI GROZE Z IZPOROM.

STO GROZJNO UPAJO UGNATI STAVBINSKE DELAVCE. Vse organizacije stavbinskih delavcev so glasovale proti znižanju delavske mezdze.

Chicago, Ill. — Strokovne organizacije stavbinskih delavcev so, druga za drugo odklonile znižanje delavske mezdze. Splošno glasovanje je bilo moralna zausneca za stavbinske podjetnike, ki so trdili, da bi stavbinski delavci radi sprejeli znižanje mezdze, ako bi članstvo imelo samo odločiti o tem vprašanju. Članstvo je zdaj samo odločilo in s svojo odločbo se je izreklo proti znižanju mezdze. Izjemo je napravila samo ena organizacija, ki se pa nikaor ne more privedati med organizacije stavbinskih delavcev. Ta je bila organizacija delavcev, ki transportirajo stroje. Dokler so stavbinski delavci glasovali, so šmokavzarski listi dav za dnem prežvekovali to vest, da tako privlačijo na stavbinske delavce, ki se niso glasovali o predlogu za znižanje mezdze.

ODCEPITI SELE PROMETNE NAMEŠENICE OD DELAVOV V ŽELEZNIŠKIH DELAVNI-CAH.

Washington, D. C. — Organizirano delavstvo ho zadržalo že hujše udarce, kot je sunek v razveljavljeno narodno pogodbo po železniškem delavskem odboru. Glede odgovornosti delavstva so izjavili v glavnem mestu, da se mogoče dogodi, da bodo delavci v železniških delavnicah in nastavljeni pri vzdrževanju železniške proge najbrž vtrpeli 15-odstotno znižanje mezdze. Glasovi o znižanju mezdze za te delavce so sem dospel malo prej, kot glas, da narodna pogodba preneha s prvim julijem.

RUSIJA OSVOBODI AMERIŠKE UJETNIKE.

Sovjetska vlada je odprla vrata za poganjanja. Washington, D. C. — Ruska sovjetska vlada je nedirektno obvestila ameriško vlado, da je pripravljena za odgovor ameriških ujetnikov v Rusiji. Konferenca v ta namen se lahko vrši v Revalu, Libavi, ali katerem drugem mestu ob Baltičkem morju med ameriški zastopniki in Litvinovom, sovjetskimi poslankom v Estoniji. Konferenca lahko roši še druga vprašanja glede deportirancev iz Amerike, katerim je zdaj zaprt pot v sovjetsko Rusijo glede vzajemne repatriacije in drugih akutnih stvari.

BRITSKI RUDARJI SE NE DAJO POD PETO.

Zastopniki rudarjev so zapustili London — na veliko jezo Lloyda Georga in njegovih pristašev ter rudniških magnatov, ki so mislili, da se bodo rudarji takoj podali, ko je bila preklešana simpatička stavka železničarjev in transportnih delavcev. Lastniki rofov so v strahu, da izgube svetovne trge in zato silijo vlado, da naj hitro omehča rudarje in jih pripravi na kapitulacijo. V Carlisleu so se večer vršili velik javni shod železničarjev, ki so z največjim ogorčenjem obsodili strahopetni čin njihovega predsednika Thomasa in ostalih voditeljev delavske trozveze, ki so se umaknili iz boja. Železničarji so sprejeli resolucijo, ki poziva eksekutivno železniške organizacije, da razglasi generalno stavko, ako ne bodo sprejete pravilne zahteve rudarjev do prihodnjega petka.

BRITJSKA ZAGRIZE-POST.

Greenfield, Mass. — Rev. Walter Carroll, župnik metodistske cerkve, ho moral najbrž za trideset dni na oddih v ječo, če se ne premajli in plaša petnajst dolarjev demarne globe, na katero ga je sodišče obsodilo, ker ni hotel pošiljati svojih otrok v šolo, češ, da učitelj nima moralne sposobnosti za poučevanje otrok. V kom pa je postala ta moralna nesposobnost? Ej, najbrž v tem, da učitelj ni po metodistsko fastli Boga!

KAPITALISTI BI RADI POZLOČNILI STAVKE V CONNECTICUTU.

Hartford, Conn. — (Federated Press). — V senatu connecticutske legistature je bila v soboto predložena zakonska predloga, ki proglašava vsako stavko zločin proti državi. Določena je demarna kazen 6500 ali šest mesecev zapora ali oboje za vsako osebo in organizacijo, ki povzroči in se udeleži stavke. To velja tudi za izpor.

ŽELEZNIŠKI KRALJI POMAVLJAJO STARO IGRO.

Washington, D. C. — Glede odgovornosti delavstva so izjavili v glavnem mestu, da se mogoče dogodi, da bodo delavci v železniških delavnicah in nastavljeni pri vzdrževanju železniške proge najbrž vtrpeli 15-odstotno znižanje mezdze. Glasovi o znižanju mezdze za te delavce so sem dospel malo prej, kot glas, da narodna pogodba preneha s prvim julijem.

RUŠKA UMETNOST.

Chicago, Ill. — V umetniškem inštitutu so razpostavljene slike ruskega slikarja Nikolaja Roericha do 16. maja. Roerich se nahaja zdaj v Chicago in je dobil najoz. da izdela razna naročila za "Či-kaško operno družbo." Umetniški inštitut je odprl ljudstvu ob sredah, sobotah in nedeljah. Ob teh dnevih ni treba plačati vstopnine. Ob drugih dnevih je pa treba plačati pet in dvajset centov vstopnine. (Dolge na 2 strani.)

AMERIŠKO-JAPONSKI KONFLIKT.

Washington, D. C. — Državni departament je v pooddjek objavi tekst treh ameriških in dveh japonskih not, ki so bile izmenjene tekoni zadnjih šest mesecev. Iz besedila teh not, ki so precej obširne, je razvidno, da je konverza med Japoniko in Združenimi državami zaradi otoka Japa in drugih vprašanj zelo napeta. Še stranki se trdovratno držita vsaka svojega stališča in nečeta postopiti niti za las. Zdruzene države odločno vztrajajo, da Japonika nima sama pravice do strategičnega otoka, medtem ko japonska vlada neomajno trdi, da je zaključek glede tega otoka delo mirovne konference. Zadnja japonska nota, datirana 28. februarja, je nekoliko ostra in ironična, očita jočta Ameriki, da so nekatere njene trditve v prejšnji notii ne-spametne.

SILNI VIHARJI SO UNICILI Približno sto človeških življenj.

Memphis, Tenn. — Po dovršenih in nezaključnih poročilih je zaradi viharja izgubilo življenje sedem in devedeset oseb v šest državah. Najsilnejše so viharji divljali v petek in soboto. Škoda znaša več milijonov dolarjev. Največ oseb je bilo ubitih v Arkansasu in steer 66. Na drugem mestu je država Alabama s 14 štvrtimi viharja.

KRVAVA VOLILNA KAMPAJNA V ITALIJI.

Vlada je dala fašistom proste roke, da lahko ubijajo socialiste in pošiljajo njihove domove. BELI TEROR NA REKI.

Rim, 18. apr. — Volilna kampanja v Italiji se je spremnila v civilno vojno. Poučeni izgredi, revolverski dvoboji, vlomi v private in javna poslopja, pošigi in krvavi boji so na dnevnom redu po vsej državi. V predmestju Bologne so bili večerj krvavi spopadi med fašisti in socialističnimi delavci. Okrog petdeset fašistov se je pripeljalo na tovornih avtomobilih iz mesta in napadlo delavski dom. Fašistom so pomagali karabinarji. Socialisti so se branili, toda bili so preslahi proti združenim oboženi ali in so se umaknili iz doma. V boju je oblašal tajnik socialistične organizacije Veronesi smrtno ranjen. Jasno je, da vlada podpira fašistični beli teror v svrhu, da naredi konfuzijo v delavskih vrstah in jih razkuje tik pred volitvami. V mnogih slučajih so vojske četo direktno pomagale fašistom pri požiganju delavskih domov ali pa so stale zraven s prekrilanimi rokami in tiso hoteli preprečiti zločinov bele garde.

AMERIŠKO-JAPONSKI KONFLIKT.

Washington, D. C. — Državni departament je v pooddjek objavi tekst treh ameriških in dveh japonskih not, ki so bile izmenjene tekoni zadnjih šest mesecev. Iz besedila teh not, ki so precej obširne, je razvidno, da je konverza med Japoniko in Združenimi državami zaradi otoka Japa in drugih vprašanj zelo napeta. Še stranki se trdovratno držita vsaka svojega stališča in nečeta postopiti niti za las. Zdruzene države odločno vztrajajo, da Japonika nima sama pravice do strategičnega otoka, medtem ko japonska vlada neomajno trdi, da je zaključek glede tega otoka delo mirovne konference. Zadnja japonska nota, datirana 28. februarja, je nekoliko ostra in ironična, očita jočta Ameriki, da so nekatere njene trditve v prejšnji notii ne-spametne.

AMERIŠKO-JAPONSKI KONFLIKT.

Washington, D. C. — Državni departament je v pooddjek objavi tekst treh ameriških in dveh japonskih not, ki so bile izmenjene tekoni zadnjih šest mesecev. Iz besedila teh not, ki so precej obširne, je razvidno, da je konverza med Japoniko in Združenimi državami zaradi otoka Japa in drugih vprašanj zelo napeta. Še stranki se trdovratno držita vsaka svojega stališča in nečeta postopiti niti za las. Zdruzene države odločno vztrajajo, da Japonika nima sama pravice do strategičnega otoka, medtem ko japonska vlada neomajno trdi, da je zaključek glede tega otoka delo mirovne konference. Zadnja japonska nota, datirana 28. februarja, je nekoliko ostra in ironična, očita jočta Ameriki, da so nekatere njene trditve v prejšnji notii ne-spametne.

AMERIŠKA NOTA NALAGA KUBANSKEMU KONGRESU, DA MORA POTRDI ZAVRAT ZAYASA IN LIBERALSKA MANJŠINA MORA SPREJETI TA SKLEP.

Ameriška nota nalaga kubanskemu kongresu, da mora potrditi izvolitev Zayas in liberalska manjšina mora sprejeti ta sklep. Na zahtevo liberalcev za nove volitve odgovarja ameriška vlada, da je ne more odobriti, ker s tem bi bil "polažen precedent, ki bi ogrožil reden razvoj stabilne vlade na Kubi." Nota oštev liberalno stranko, ker se ni udeležila delnih volitev v šest provincijah. Nadalje poroča washingtonska vlada, da je bilo "na temelju preiskave dognano, da je bil izvoljen kandidat konservativne stranke pri rednih volitvah dne 1. novembra 1920."

ODKRITA TRAGEDIJA.

The Dalles, Ore. — Delavci, ki so kopali jamo za mostni podstavki, so našli na šest okostnjakov. Vsak iz med njih je imel lobanjo razbito. Poleg okostnjakov so našli staro zlato oro, kotiček iz bakra, kakršne so prej imeli vojaki, in sedlo. Tukajšnji stanovniki sodijo, vla so našli na grob vojaške patrule, ki je bila napadena in pobita od Indijancev v prvih dneh našeljevanja proti zapadu.

AMERIŠKO-JAPONSKI KONFLIKT.

Washington, D. C. — Državni departament je v pooddjek objavi tekst treh ameriških in dveh japonskih not, ki so bile izmenjene tekoni zadnjih šest mesecev. Iz besedila teh not, ki so precej obširne, je razvidno, da je konverza med Japoniko in Združenimi državami zaradi otoka Japa in drugih vprašanj zelo napeta. Še stranki se trdovratno držita vsaka svojega stališča in nečeta postopiti niti za las. Zdruzene države odločno vztrajajo, da Japonika nima sama pravice do strategičnega otoka, medtem ko japonska vlada neomajno trdi, da je zaključek glede tega otoka delo mirovne konference. Zadnja japonska nota, datirana 28. februarja, je nekoliko ostra in ironična, očita jočta Ameriki, da so nekatere njene trditve v prejšnji notii ne-spametne.

DOPISI.

Johnston City, Ill. — Zelo me zanimajo dopisi v Prosveti, iz katerih sprevidim kako zelo se zanimajo rojaki delavci za politično vprašanje in politično organizacijo.

Zakaj smo tako razcepljeni, je prav lahko znati. Nekateri delavski voditelji krivijo delavstvo. Toda po mojem mnenju ni delavstvo tega vzrok ampak sebičnost posameznih oseb, ki hočejo biti voditelji.

Ako enemu voditelju ni nekaj prav v stranki ali ako mu kaže točke v pravih stranki niso po volji, on neče delovati, da bi se dotično, kar njemu ni prav po pravilo ali pa predelalo, ampak enostavno izstopi iz stranke in ustanovi drugo stranko.

Najjasnejši dokaz temu je članstvo Slovenske narodne podporne jednote. Tudi ti so prišli do prepričanja, da ne morejo napredovati, ako so cepljeni in da je napredek mogoče le, ako so vsi rojaki združeni v eni dobri podporni organizaciji.

Slovenska narodna podpora jednota je po mojem mnenju napravila za slovenski narod z ozirom na napredek in svobodo več, kot pa vse druge politične in gospodarske organizacije, akoravno ni to njena dolžnost, ker je bratska podpora organizacija, ampak dela na to, da se delavci izobrazijo v gospodarskem in političnem oziru, ona je pravovaljno prevzela to nalogo in jo tudi vestno vrši, za kar se ji mora dati čast in priznanje v vseh ozirih in je tudi najboljša jugoslovenska podpora organizacija, ki je lahko v vzgled drugim podpornim organizacijam.

Ako bi socialistična stranka vzela za vzgled Slovensko narodno podporno jednota bi bili jugoslovenski delavci v Ameriki daleč naprej v vseh ozirih. Čemu nam je treba toliko strank in stranic? Imamo S. P., S. L. P., komunistično stranko, komunistično delavsko stranko, farmersko delavsko stranko in nestranskarstvo ligo.

In vse te stranke imajo eden in isti cilj osvoboditi delavstvo in producente sploh izpod kapitalističnega jarma, ki želi producente vedno bolj in bolj. Razlikujejo se le v tem, kako taktiko je treba zavzeti. Ali bi se ne mogle te stranke in stranke, ki so vse delavske združiti in zdiniti za eno pametno in smoteno taktiko, ki bi jih vodila gotovo in brez najmanjših žrtev do cilja? Gotovo da, ako bi ne bilo v teh strankah toliko prepričanosti in tudi konservativnosti.

Nekateri konservativci jaz primerjam psičku, katerega gospodar udari in pešček se mu pa prične prilizovati in lizati rdečo, katera ga je udarila in mahati z repom; ti se vedno vrnjejo v ono, ako te udari kdo po desnem liceu, nastavi mu še levega, in ako tebe udari z kamnom, ti mu ponudi kruha.

Prenapetosti pa zopet hočejo z glaslo skozi kamenito steno in ne pomislijo prav nobena koraka, katerega napravijo, ne pomislijo pri tem, da lahko vse svoje tovariše gnotno in moralno uničijo. Hočejo nekaj do

seči skokoma, kar bi lahko dosegli korakoma. Skačejo čez jarek tam, kjer je most. In takih elementov, ki vsi skodujejo napredek delavstva je veliko v naših vrstah.

Ako velika večina delavstva zaključiti, da je treba podvzeti proti našim izkoriščevalcem isto akcijo, kakoršno oni sami vporabljajo proti nam, čemu je potem naprostvo od strani nekaterih. Nekateri prične kričati, vi ste preveč radikalni in drugi zopet, vi ste preveč konservativni, itd. In na ta način se pride do tega, da delavec v resnici ne ve, na katero stran bi šel.

Danes je na tisoče delavcev, ki so napredni. Toda nečajo pomagati nobeni stranki, ker so prišli do prepričanja, da je škoda trošiti po nepotrebnem denar in čas za tako cepljenje v stranke in stranke. To naj bi bilo v omenjeni vsem delavskim voditeljem, da naj končajo s svojimi nesmiselnimi prepričji med seboj in da naj se zedinijo in ustanovijo eno močno delavsko politično stranko. Le na ta način bodo uspeli; ako bodo pa hodili po starih potih, bomo pa vedno na slabšem, mesto da bi napredovali.

Poglejmo velepodjetnike, kako solidarni so vedno, kadar je treba nastopiti proti delavstvu. Pri njih vedno pride tudi do kajkega nesoglasja, toda ne cepijo se. Imajo dve politični stranki — ostale njih stranke so samo pesek v očeh ljudstvu — katerih obeh je pa zopet samo eden in isti cilj, obraditi vso moč v svojih rokah. Ali se principijelno razlikujete mesečniki politični stranki? Ne. V bistvu sta si popolnoma enaki kot jajca jajcu.

Ali bi ne mogli delavci nastopiti tudi tako solidarno? Lahko, ako bi nekateri voditelji ne bili tako tmoglavi in trobili vedno eno in isto. Vzemimo za vzgled angleške delavce, kako solidarno nastopajo v vseh zadevah. In ali so angleški delavci politično tako zelo razcepljeni kot so ameriški delavci? Ne. Imajo samo eno stranko, samo eno strokovno organizacijo in nastopajo tudi z geslom eden za vse, vsi za enoga. Tudi med ameriški delavci so vedno isti beseda eden za vse, vsi za enoga, toda ko pride čas volitev, pa vsaka stranka postavi svoje kandidate, mesto da bi se zedinili v tem oziru vsi za ene kandidate. Nekako isto je tudi v meznem boju; ako delavec ene stroke in tudi v eni državi stavlja za svoje pravice, jim drugi delavci rečejo, le stavlajte, mi bomo delali in vam dati podporo po en dolar na dan.

Danes se veliko govori in piše, da morajo delavci imeti svoje časopise. In to sedaj, ko je industrijska kriza. Ali ste že videli farmarja, da bi pripravil krmo pozimi? Ne, on jo je napravil, ko je bil čas zato. Dobro mi je še v spominu, koliko resolutni je bilo predloženih na zadnji konvenciji U. M. W. of America, da naj ta organizacija prične izdati svoj dnevnik; jaz sam sem predložil eno v tem smislu. Toda to podjetje je bilo za nekatero preveč radikalno in sicer najbrže raditega, ker smo hoteli imeti v resnici dosegata urednika, ki bi pisal v delavskem duhu. In sedaj ko se jim gre za nohte, ko se hojijo da velepodjetniki razdrejo organizacije, pa ravno isti najbolj kričajo, ki so na konvenciji najbolj nastopovali, da je treba delavskih časnikov.

In prepričan sem, ako bi ta organizacija ne imelo takozvanega "Check of" bi bila ta organizacija še razdrta, ker je domaleja 75-odstotkov članov v tej organizaciji, ker ne vedo, kaj je ta organizacija, ker nikdar niso imeli prilike se podučiti o tej organizaciji. Toda pregovor pravi, popolne je prepozno hoditi k maši.

V tujakih naselbinah je bila pred nekaj časom zelo razširjena propaganda za zgradbo Slovenskega hrvaškega doma in se je v ta namen že tudi nabiral denar. Toda kot je razvidno, je cela stvar nekako zaspala. Želel bi, da bi se tozadevni odbor, ki je imel vsi akcije v rokah prebuditi in pričel zopet z delom. — Tony Stragel, delavec.

Brezy Hill, Kans. — V naši državi je po navadi zgodnja spoznanja; tako je bilo tudi letos. Že mlad; tako je bilo tudi letos. Že v začetku meseca marca je bilo tukaj zelo prijazno vreme, tako da so nekateri že imeli svoje vrtove obdelane in posejane z različnimi vrtnimi pridelki. Drevje je bilo že v drugi polovici meseca

marca v najbarnejšem cvetju in po vrhah so veselo skakali ptički in žvrgoleli svoje pesmice. Bilo je v resnici krasno vreme, kot meseča maja.

Že večkrat sem slišal tla so vremenski bogovi v zvezi z kapitalisti. Teza pa nisem verjel do letošnje Velikonoči. — Dne 27. marca so se pričeli namreč zbirati gosti oblaki nad našo v tako bujnim cvetju pokrajino, pričel je padati dež, od severa so prihrumeli mrli vetrovi in v par urah je bilo vse v ledu; od strešnega kapa in od drevja so visle po pol čevlja dolge ledene sveče. Pred par urami smo se nahajali takorekoč v solnini Kaliforniji in sedaj pa v Sibiriji. Cvetje je bilo uničeno in tako tudi zgodnji vrtni pridelki so vsi pozabili. To že more biti dokaz, da so vremenski bogovi v zvezi s kapitalisti, ker oboji tepejo delavce in farmarje, akoravno smo tako ponižni kot ovčice. Pa naj že bo kakorkoli hoče, pritoževati se nam ne splača.

Sedaj se nahajamo v času, ko gredo pobožne ovčice k spovedi, da se očistijo svojih grehov. Ko smo bili še delavci kakih akropell pred blaženim prohibicijo se je marsikaterikrat pripetilo, da je zakonski prikolovratil domov precej pozno in negotovih nog in tedaj je navadno kar doma sedela "ta dolga spoved" in žena ga je precej dobro očistila vseh grehov — z meto. Ker nam pa blažena prohibicija to prepoveduje, so tudi spovedi doma precej redke in marsikateri bo mogoče misliti, da smo tukaj že kar kosmatih različnih grehov, ker mislo bili že tako dolgo očisteni. Pa ni take sile ne, ker nas Allen sedaj pokori in čisti s svojim industrijskim sodiščem, katerega bo pa tudi slava pobrala, ko pride prvi čas, namreč kadar se bodo delavci in farmarji zavedali, da so tudi upravičeni poslali svoje zastopnike v postavljajše zbornice, in jih tudi poslali. Takrat bo pa Allen imel "ta dolgo spoved." — Upam, da se to kmalo zgodil.

V zadnjem mojem dopisu sem poročal, da bo na prihodnji seji, t. j. marcevi sprejetih v naše društvo deset članov odraslega oddelka in pet pa v mladinski oddelku. Priznali pa moram sedaj, da sem se kot nekateri pravilo zlagali in nisem poročal resnice. Kajti resnici na ljubo moram sedaj popraviti, da me ne bodo nekateri imeli za lažnjavca, da je v resnici pristopilo k društvu "Prvi maj" št. 65 SNPJ na zadnji marcevi seji 15 članov v odrasli oddelku in deset pa v mladinski. Na seji aprila meseca pa je pristopilo deset v odrasli oddelku in enajst pa v mladinski. Tako se je število članstva našega društva povečalo v zadnjih dveh mesecih, t. j. marca in aprila meseca za 25 članov odraslega oddelka in 21 mladinskega oddelka, ali skupno 46 članov. In kakor mi je tajnik skupno povedal je dobil tudi 14 novih naročnikov na list Prosveto. In potem naj pa še kateri reče, da rojaki naseljeni v Brezy Hillu spijo in da ne napredujejo. Danes lahko trdim da so vsi rojaki naseljeni v tujakih naselbinah z par malimi izjemami, ki so člani dveh ali treh drugih društva člani Slovenske narodne podporne jednote in list Prosveta zabaja, v hišo slehernega zavednega Slovence. To je jasni dokaz da je Slovenska narodna podpora jednota in list Prosveta na pravem stališču.

Razumno da se tudi tujaki nahajajo nekaj takih, ki verjamejo aveto samo onim listom, ki so delavski samo takrat kadar je treba plačati naročnino, ostale dni v letu so pa protidelavski v vseh ozirih in delavstvo jim je deveta brigada in nasprotujejo vsaki napredni misli. Toda takih rojakov, ki bi se zanimali le za te liste je vedno manj, ker čas se spreminja in delavstvo vedno bolj spoznava, kdo je njegov pravi in odkritosrejni prijatelj in kdo ne. Marsikdo se je pred nekaj časom obotavljajal naročiti Prosveto in podpiral druge liste, ki poznajo delavca le takrat, kadar je treba plačati naročnino, toda kmalo je sprevidel, da je Prosveta v resnici pravi delavski list, ki piše v pravem delavskem duhu in da se razlikuje od drugih listov kot dan in noč in se je tudi naročil na Prosveto in pustil list, na katerega je bil prej naročen. Ko bi bile nekoliko ugodnejše razmere, bi v marsičem še bolj napredovali. Toda zadovoljni smo lahko s tem vspehom. Kaj pa jugoslovanski nazidnjaki elementi v Belgradu v re-

šnici ne bodo nikdar prišli do pameti, ker so sedaj že propovedali razširjanje Prosvete. Kaj takega je bilo mogoče le v Rusiji in sicer pred vojno za "demokracijo." Ali je pa mogoče sedanja Jugoslavija, a pardon "Država Srba, Hrvata in Slovenca" prevzela mesto nekdanje avtokratne Rusije. Toda pomni naj tudi, da kar se je Rusiji pripetilo se tudi lahko Jugoslaviji, ker ni nikjer zapisano, da je vse vedno "Zidari, ki gradijo novo državo SHS je gradijo brez temelja in na posek in raditega ta stavba ne bo stala dolgo časa, ampak prišla bo povoden in odnesla vse z zidarji vred v Egejsko morje. Mesto ruske "nagačke" so vpeljali bikovke, s katero mažejo hrbet slehernemu, kdor ne pleše tako kot gredoje v Belgradu, duhovni pa še vedno strašijo z hudicem in na skrivnem ljubimkajo z Habsburgovič. V resnici delavci in kmet v Jugoslaviji nimata nič dobrega: Na tem svetu ju strašijo z hudicem in ako ne delata po volji gospode v Belgradu ju pretepejo z bikovko in poleg tega jim obljubujejo in žugajo, da ju bodo hudiči očvrli v peklenem brezdnju. Vsaka stvar ima svoj konec, sveder pa trfi, pravijo in tako bo tudi tega.

Na izredni seji skupnih društev v Brezy Hillu dne 3. aprila je bilo sklenjeno, da se vsi skupna vilica veselica v proslavo prvega maja. Veselica se vrši prvega maja t. j. medloja, na katero najuljudnejše vabim vse rojake v tej naselbini in bližnjih naselbinah, da se e udeležijo v polnem številu, da se e udeležijo v polnem številu vabim vse rojake, ker na tej veselici se obeta obilo vsakovrstne zabave. Na ženo in dekleta pa apeliram, da prinesejo na to veselico kosarice napolnjene z raznimi dobrotami, katere premore slovenska rudarska družina. — Natančnejše obvestilo bo pravčasno pribeženo od tozadevnega odbora. — John Homec.

Barbertona, O. — Banditje je so obkalk "Great Northern Bank" v tujaknjem mestu in je otajnal za dva tisoč dolarjev, pesete v gotovini in 15 sto v obveznicah svobode. Tatvino so izvršili pri belem dnevu in sicer nekako en četrt desetot uro zjutraj. Bankne vslužbenec so zapeli v varnostno srambo, med med njimi tudi Slovence gđ. Mary Moček, ki je vslužbena na tej banki kot stenografinja. Bili so štirje banditje, ki so po izvršenem "poslu" odšli brez slovesa in se odpeljali iz mesta v avtomobil. O banditih še nimajo nobenega sledu. — Bankne vslužbenec so rešili iz neprostovoljnega zapora ljudje, ki so prišli v banko po opravkih.

V tovarni "Miller Rubber Co." v Akronu, O., je eksplozirali kotelji napoljeni z raznimi kemikalijami. Posledica in delavce ubiti in pet nevarno poškodovanih. Razstrelba je bila tako silovita, da so bile v okrožju sto yardov nobite vse šipe na oknih, in oddelki tovarne za izdelovanje kemikalij je v razvalinah. Škoda je ogromna, samo škoda na kemikalijah se čeni nad trideset tisoč dolarjev. Koliko je pa druge škode, se pa še ne ve, ker še ni vse ocenjeno. Eksplozija se je pripetila ob osmi uri zjutraj.

Barbertona je pa v resnici srečna naselbina. Imeli bomo av. mlajon, kot mi je povedal sosed Miha. No, grehov bo mogoče veliko, ali "bakalica" bo pa bolj malo. Kajti slabe delavske razmere tudi za gospode misijonarje niso nič kaj po volji.

V tujaknjih naselbinah je sedaj lupo število slovenskih deklet došlih iz stare domovine. Čvrste in rudičih le so te mladenice, pravi tip slovenskega naroda. Samo čudne miše imajo in so preveč radodarni z kosaricami. Marsikateri mladenič in tujaknjini naselbini na tistem robanti, ko je vprašal za sree, pa je dobil kosarico. Nekaj mladeničev je že javno izpovedalo svoje srčne bolečine, katereh so pa sami krivi, ker sklenjajo zaroke, ne da bi prej vrnjali dekleta, ali je ona pri volji se poročiti. Največja budalost je pa, da sklenjajo zaroke in se pogodijo kar s sorodniki dekleta ne da bi prej dekleta vprašali. Ni čuda potem, da so kosarice tukaj sedaj tako po cenl.

Pustite dekleta in mladenice, da se sami seznanijo in dogovorijo, ne pa mežnariti za dekleta, kot v stari domovini mešetarjjo na kakem semnju za hrvaške bu-

Slovenska Narodna Podpora Jednota logo and header text.

GLAVNI STAN: 2637-39 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

- List of names under various categories: Natsorni odbor, Tiskovni odbor, Izdatni odbor, etc.

Information about the organization's activities, financial reports, and contact details.

PRISSELJEVANJE V AMERIKO VTEGNE BITI PREPOVEDANO

Text regarding immigration and American citizenship.

MATIJA SKENDER, Javni notar za Ameriko in stari kraj.

KRONAH temveč tudi v DOLARJIH IN V GO-TOVEM DENARJU.

Delavec brez delavskega časa... Naročite se in širite svoje glasilo "Prosveta".

Advertisement for Slavic Immigrant Bank, offering loans and services in 3 weekly payments.

